

Kazatel: Josef Hurta

Písně: 281, 633, 674, 279, 406, 603

Čtení: Mt 6, 25 – 34

Text: **Sk 3, 1–11** *Petr a Jan šli o třetí hodině do chrámu k odpolední modlitbě. Právě tam přinášeli nějakého člověka, chromého od narození; každý den ho posadili u chrámové brány, které se říká Krásná, aby prosil o almužnu ty, kdo tam vcházeli. Když viděl přicházet do chrámu Petra a Jana, prosil také je o almužnu. Petr spolu s Janem na něj upřeli zrak a řekli: "Pohleď na nás!" Obrátil se k nim a čekal, že od nich něco dostane. Petr však řekl: "Stříbro ani zlato nemám, ale co mám, to ti dám: ve jménu Ježíše Krista Nazaretského vstaň a chod!" Vzal ho za pravou ruku a pomáhal mu vstát; a vtom se chromému zpevnily klouby, vyskočil na nohy, vzpřímil se a začal chodit. Vešel s nimi do chrámu, chodil, skákal radostí a chválil Boha. A všichni ho viděli, jak chodí a chválí Boha. Když poznali, že je to ten, co sedal a žebрал před chrámem u Krásné brány, žasli a byli u vytržení nad tím, co se stalo. Protože se držel Petra a Jana, všichni se k nim v úžasu sběhli do sloupoví, kterému se říká Šalomounovo.*

Jako první čtení jsme slyšeli Ježíšův výrok z kázání na hoře o tom, že si nemáme dělat starosti o zítřek, co budeme jíst a co budeme pít. Na první poslech to může působit dojmem, že křesťanská víra je jen pasivní a odevzdané čekání na pomoc od Pána Boha. A pak je pochopitelně namísto oprávněná námitka: Nečiní z nás víra nesvéprávné a nesamostatné žebráky, kteří jen sedí s nataženou rukou, modlí se a prosí Pána Boha o smilování? Někdy se to tak může zdát. Někdy k tomu máme i sklon – je pohodlnější čekat raději na zázrak než sami přiložit ruku k dílu a něco pořádného udělat. Je mylné, když svoji závislost na Bohu pochopíme tak, že budeme všechnu zodpovědnost házet na Pána Boha, až nakonec budeme Boha činit zodpovědným za všechno, co se nám v životě děje nebo neděje. Jinými slovy, když svou vlastní pohodlnost budeme omlouvat spoléháním se na Pána Boha. Boží vůli někdy chápeme dokonce jako svůj osud a víru zaměňujeme za rezignovanou odevzdanost tomuto osudu. To by však bylo hrubé nepochopení toho, co znamená žít podle Boží vůle a z Boží milosti. To dnešní druhé čtení nám takové představy vyvrací a uvádí vše na pravou míru.

V knize Skutků jsme četli o člověku, který byl od narození chromý. A teď mu bylo už přes čtyřicet let. Každý den ho přinášeli a posadili do chrámové brány, které se říká Krásná, aby prosil o almužnu ty, kdo tam vcházeli. Zdá se, že to byla jeho jediná možnost, jak přežít. Vydělávat si práci na živobytí nedokázal, a tak žebрал. O třetí hodině přicházelo do chrámu mnoho zbožných židů k odpolední modlitbě. Ideální čas i místo k žebrání.

V té chvíli tam přicházejí také apoštolové, Petr a Jan. Jejich postoj k žebrákovi se ovšem liší od ostatních, kteří mu tu a tam něco hodili. Je zajímavé, že apoštolové nejprve chtějí, aby na ně žebrák pohlédl. Proč? Ale zkuste si to. Je těžké podívat se do očí člověku, kterého žádáte o almužnu. Pro mě by to asi byl problém. Cítil bych se trapně. Při pohledu z očí do očí je mezilidský kontakt intenzivnější. Petr a Jan však na žebráka upřeli zrak a totéž chtěli po žebrákovi. „Pohleď na nás!“ Žebrák nechápe, o co těm dvěma jde. Už je zvyklý, že dávání almužny není pro ty bohaté obvykle důvodem k seznámení, ale naopak k rychlému zbavení se obtížného člověka. Ale tito dva muži se u něj nezvykle zastavili. Nečekal nic jiného, než že mu také dají nějaké drobné. Petr však řekl: „Stříbro ani zlato nemám, ale co mám, to ti dám: ve jménu Ježíše Krista Nazaretského vstaň a chod!“ Vzal ho za pravou ruku a pomáhal mu vstát; a vtom se chromému zpevnily klouby, vyskočil na nohy, vzpřímil se a začal chodit. Vešel s nimi do chrámu, chodil, skákal radostí a chválil Boha.

Milí přátelé, ten příběh ke mně promlouvá ne kvůli tomu ortopedickému zázraku. Jistě, o to zázračné uzdravení tam nepochybně jde také. Stává se impulzem ke zvěstování Kristovy moci. Ale mě ten příběh oslovuje jinak. Představuji si sebe v pozici toho žebráka. Sedím na ulici a čekám s nataženou rukou na milodary, až mi někdo něco hodí. Nejsem zvyklý se přitom dívat lidem do očí. A tu se u mě někdo zastaví a řekne: „Hej ty, nehrb se tady přede mnou na zemi. Narovnej se a podívej se mi zpříma do očí. Já ti žádné peníze nedám. Místo toho se seber a běž. Postav se na vlastní nohy.“ A přitom mi dotýčný podá pomocnou ruku a pomůže mi napřímít se a vstát.

Přátelé, to je to, co jako žebrák potřebuju slyšet. Postav se na vlastní nohy. Ten skutečný zázrak se totiž odehrává ve mně. Je to zázrak změny přístupu k životu. Almužna pouze udržuje žebráka v nouzi. Proto místo almužny Ježíš skrze apoštoly staví toho člověka na vlastní nohy. A to se nakonec může stát i bez tělesného uzdravení.

Existují kolem nás dva typy lidí. Jedni stále jen natahují ruku a svou budoucnost odvozují od druhých. Nikdy nezkusili postavit se na vlastní nohy. Nechají se někam odnést či donést, spoléhají na pomoc druhých, a když se jim té pomoci nedostává, tak za to viní ty, od nichž se jim očekávané pomoci nedostalo.

A pak tu jsou druzí, kteří se i ve své bídě a nemohoucnosti cítí stále sami zodpovědní za svůj život. Takoví si zpravidla nestěžují na těžké poměry, neobviňují své okolí nebo stát nebo vládu z netečnosti, ale sami zkoušejí a hledají způsoby, jak vzít svůj úděl do svých rukou, jak se s ním poprat, jak mu čelit, jak se podívat nelehké životní situaci zpříma do očí.

Ke které skupině patříme? Když jsme nemocní, nadáváme na mizerný systém zdravotní péče nebo hledáme způsob, jak se uzdravit? Když nemáme peníze, nadáváme na špatnou hospodářskou a sociální politiku státu nebo hledáme možnosti, jak být na ní nezávislí? Když vidíme, jak to s našimi dětmi jde z kopce, nadáváme na učitele, vychovatele a špatné dětské vzory nebo se zhostíme své zodpovědnosti za výchovu svých dětí, a nevzdáme to ani navzdory zkažené morálce ve společnosti? Když se nám nedaří, když máme problém, když jsme v krizi, co uděláme? Možná se schoulíme se do sebe a čekáme na smilování Boží. Ale možná, že naopak zvedneme tu Bohem hozenou rukavici, chopíme se jeho podané ruky a dáme se do boje se sebou samými. Boží podaná ruka nás zřejmě nezahrne penězi a bohatstvím, ale naučí nás, jak se ke svému životu postavit čelem a možná změni náš postoj k naší nouzi podobně, jako v českých pověstech naučila nouze Dalibora housti.

Ten dnešní příběh nám klade otázku: Postavil jsem se v životě skutečně na vlastní nohy, nebo se dosud nechám jen unášet sem a tam s nataženou rukou, co mi kdo dá? Ten dnešní příběh mi říká, že Pán Bůh mě vlastně nemusí jen živit a šatit, jak jsme slyšeli v kázání na hoře, ale že mě také staví na vlastní nohy, abych byl schopen také sám něco dokázat a pomáhat sobě i druhým. Bůh z nás nedělá pouhé pasivní a se vším smířené loutky. Naše víra nás činí zodpovědnými za to, jak se postavíme k životu, který jistě bývá často nespravedlivý, ba i krutý. Víra je zdrojem zvláštní síly k tomu, abychom byli schopni převzít zodpovědnost za svůj život. A to je to, co mě na tom dnešním příběhu tak zaujalo: Postavit se na vlastní nohy. To je pro mě ten pravý zázrak.

Modlitba: *Pane, kéž umíme vděčně přijímat Boží dary, ale také at' se umíme poctivě poprat s životem a své štěstí nenecháme záviset jen na lidech, lékařích, učitelích, vládě či na státu. Kéž se dokážeme zpříma postavit a dostát své odpovědnosti před tebou. Věříme, že nám v tom pomůžeš. Amen.*

Přímluvná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, ty, který dáváš lidem povstat z jejich bídy a nemohoucnosti, daruj víru a naději tam, kde vládne skepse, rezignace a pochybnosti. Prosíme, daruj víru tam, kde lidé přestávají věřit v dobro, lásku a poctivost. Daruj víru tam, kde lidé pochybují, že máš svět pevně ve své ruce, a že vládneš navzdory silám zla, temnoty a zmaru. Prosíme za lidi, kteří si nařikají, za lidi, kteří nadávají na poměry, za lidi, kteří se cítí ublíženi a ukřivdění. Prosíme také za všechny, kteří se ocitli na dně svých sil, na okraji společnosti, prosíme za lidi bez domova, bez přístřeší, bez práce, bez elánu a chuti do života. Prosíme za lidi vyhořelé, utrápené, deprivované. Modlíme se za nemocné, za hendikepované, omezené ve společenském uplatnění, za omezené v pohybu, za lidi chromé. Prosíme, požehnej práci lékařů, záchranářů, lidí pracujících v sociálních službách a charitativních organizacích. Pane, posiluj naši víru, naše odhodlání ti sloužit a hledět kupředu s nadějí na tvé bližící se království. Amen.*